

- [3] Дикань В.Л. Основи логістичної інтеграції при формуванні логістичних систем через утворення територіально-промислового кластера [Текст] / В.Л. Дикань // Міжнародний техніко-економічний журнал «Українські залізниці», липень 2014. - №9(15). - С.23-26.
- [4] Дикань В.Л. Реанимирование экономики Украины [Текст] / В.Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2014. - № 45. – С. 11-17.
- [5] Дикань В.Л. Економічна безпека підприємства. [Текст]: Навчальний посібник. / В.Л. Дикань, І.В. Волоньська, О.В. Маковоз. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 266с.
- [6] Амоша О. І. Інноваційне оновлення техніко-технологічної бази промислового виробництва на синергетичних засадах: теорія і практика / О. І. Амоша, І. П. Булеєв, Г. З. Шевцова // Економіка промисловості. – 2007. – № 1 (36). – С. 3–9.

УДК 338.658

ОПТИМІЗАЦІЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ЯК СТРАТЕГІЧНЕ ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

OPTIMIZATION OF OPERATING COSTS AS A STRATEGIC TASK OF A MODERN ENTERPRISE

*канд. екон. наук В.О. Маслова, Т.М. Юсупова, Н.О. Гонтар
Український державний університет залізничного транспорту*

*PhD (Econ.) V.O. Maslova, T.Yusupova, N. Hontar
Ukrainian State University of Railway Transport*

Стратегічною метою функціонування підприємства будь-якої сфери діяльності є отримання прибутку та підтримка прийнятної рівня прибутковості у довгостроковій перспективі. Збільшення прибутковості в основному досягається шляхом збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшення ціни одиниці продукції або скороченням операційних витрат та собівартості одиниці продукції. Використання перших двох засобів (обсяги та ціна) в сьогоденних умовах господарювання значно обмежуються наявністю та рівнем платоспроможного попиту. Тому питанням оптимізації операційних витрат, приведення їх у відповідність з продукцією, що випускається, приділяється велика увага науковців та фахівців у сфері економіки. Вирішення такого стратегічного завдання для підприємства як оптимізація операційних витрат та зниження собівартості продукції обумовлюється об'єктивними причинами необхідності економного витрачання невідтворюваних ресурсів, дефіцит яких з часом буде тільки зростати, а також тим, що це чи не єдиний спосіб підвищення прибутковості та конкурентоспроможності власної діяльності, на який підприємство може впливати та забезпечити досягнення запланованого результату.

В сучасній теорії управління витратами виділяють чотири шляхи

підвищення ефективності діяльності підприємства в частині їх зниження витрат, які можна застосовувати як окремо, так й у комплексі.

1 Логістичний (удосконалення організації матеріально-технічного забезпечення виробництва). Недосконала організація процесу забезпечення виробництва необхідними матеріалами породжує нераціональні простой та затримки строків випуску готової продукції. При цьому простой, що виникають у цій ситуації, не залежать від робітника, і підприємство повинно виплачувати йому заробітну плату у повному обсязі за фактично невиконану роботу. Це призводить до збільшення операційних витрат в частині фонду заробітної плати та зниження ефективності діяльності підприємства в цілому. Вирішити питання простоїв можна за рахунок організації власного складського господарства та накопичувати там найбільш затребувані для виробництва матеріали. Це дозволить значно знизити нераціональні простой, але в разі збільшить операційні витрати на утримання складських приміщень та підтримку страхового запасу [1]. Використання сучасних логістичних схем доставки «від дверей до дверей» та «точно у строк» дозволяє вирішити проблему утримання власних складських приміщень та зниження простоїв з організаційних причин, але потребує пошуку надійних постачальників та підтримки досить високого рівня абсолютної ліквідності самого підприємства для забезпечення довірчих у довгостроковій перспективі відносин з ними.

2 Організаційний шлях оптимізації витрат передбачає удосконалення, перш-за все, планування виробничих процесів та суворого виконання всіх етапів плану у часі [2]. Переважна частина виробничих процесів досить тривалі у часі. А тому з плином часу збільшуються ризики зростання цін на матеріали, підвищення вартості робочої сили, порушення економічних зв'язків, наприклад з постачальниками, тощо, знецінення грошових коштів в решті-решт та через це збільшення додаткового інвестування (додаткових витрат) на закінчення виробничого циклу.

3 Інноваційний шлях спрямований на підвищення якості та зниження трудомісткості виробничих процесів, у тому числі за рахунок прискорення виконання всіх етапів планування. У той же час його реалізація вимагає високої кваліфікації персоналу, спроможного працювати з новітніми технологіями та матеріалами, що може збільшити витрати на оплату праці висококваліфікованим працівникам навіть при умовному вивільненні їх певної кількості [3].

4 Управлінський шлях спрямований на удосконалення системи управління організацією, зменшення кількості та підвищення ефективності роботи усіх управлінських ланок. Одним із сучасних методів удосконалення системи управління організацією є управління її бізнес-процесами, а не функціями. Суттєвою перевагою процесного управління організацією поряд

з функціональним є на порядок більша операційна ефективність за рахунок можливості керування операційними витратами кожного бізнес-процесу окремо.

Кожна з наведених груп заходів має певні особливості та обмеження їх впровадження в сучасних умовах господарювання, але використання їх у комплексі дозволить значно підвищити ефективність діяльності та підвищити конкурентоспроможність

[1] Логістичні підходи, як основа раціональної організації виробничого процесу на підприємстві [Текст] / Н.С.Калічева, В.О.Маслова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – Вип. 47. – С. 83-86.

[2] Організація виробництва [Текст]: підручник / В.Л.Дикань, В.О.Маслова. – Харків: УкрДАЗТ, 2013. – 422 с.

[3] Управління бізнесом [Текст]: підручник / С.В.Панченко, В.Л.Дикань, І.В.Воловельська, В.О.Маслова. – Х.: УкрДУЗТ, 2017. – 315 с.

УДК 330.342

СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

FORMATION OF THE CONCEPT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS IN UKRAINE AND THE WORLD

*канд. екон. наук Г. В. Обруч, О. К. Гріненко, А. Ю. Колеснік,
О. Є. Севастьянов*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

*PhD (Econ.) H. V. Obruch, O. K. Grinenko, A. Yu. Kolesnik,
O. Ye. Sevastyanov*

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Глобальні екологічні зміни останніх десятиліть засвідчили, що наразі суспільство пододало допустимі екологічні межі, і з плином часу посилюється залежність людини від законів біосфери, які впливають на розвиток світової екосистеми, протікання екологічної та соціальної криз. З огляду на взаємопов'язаність економічних, екологічних та соціальних параметрів розвитку соціально-економічних систем набула поширення концепція збалансованого зростання, яка пройшла складний шлях її становлення та розвитку. Фрагментарний розгляд екологічних і соціальних питань, пов'язаних із захистом навколишнього середовища і трудових прав в окремих країнах, і на цій основі зародження глобальної ініціативи збалансованого розвитку соціально-економічних систем характерно для 20-50-х рр. ХХ ст. Поширення ініціативи збалансованого зростання соціально-